

KGRP'NİN 5 MÜDAHALESİ

Prof. Dr. Serap NAZLI
Ankara Üniversitesi

KGRP'de 5
Ana
Müdahale
(R. Myrick)

Doğrudan müdahaleler:

Psikolojik danışma

Sınıf rehberliği

Dolaylı müdahaleler:

Konsültasyon (müşavirlik)

Koordinasyon

Akran yardımcılığı

1. Psikolojik Danışma Müdahalesi

- ASCA'ya göre **psikolojik danışma**, psikolojik danışmanın bireysel veya küçük gruplar halinde öğrencilerle bağlantı kurarak onların problemlerini ve gelişimsel sorunlarını çözmeleri ya da başa çıkmaları için yardımcı olan güvenli bir ilişkidir.
- Psikolojik danışma 2 biçimde yapılır:
 1. Bireysel psikolojik danışma
 2. Grupla psikolojik danışma

Grupla psikolojik danışmanın Myrick'e göre 3 biçimi vardır:

1. Kriz merkezli grupla psikolojik danışma
2. Problem merkezli grupla psikolojik danışma
3. Gelişim merkezli grupla psikolojik danışma (PSİKO-EĞİTİM)

Psikoeđitim

Kriz merkezli psikoeđitim:

Zorba/mađdur ođrenciler

Problem merkezli psikoeđitim:

Akademik başarisızlık

Sınav kaygısı

Bořanmaya uyum

Engelli ođrenciler ile rehabilitasyon

Gelişim merkezli psikoeđitim:

Yaşam becerileri

Kariyer geliřimi

2. Sınıf Rehberliği Müdahalesi

- Sınıf rehberliği müdahalesi, gelişimsel rehberlik programının en önemli müdahalelerinden birisidir.
- 9. Milli Eğitim Şurasında (1975) liselerde haftada 2 ders saati “rehberlik saati” yapılması istenilmiştir.
- Geleneksel rehberlik anlayışında bu müdahaleye “grup rehberliği” denilir.
- Grup rehberliğinden farklıdır.
- Sınıf rehberliği planlı-programı olarak yürütülür.

- Bütün öğrencilerin **genel gelişim ihtiyaçlarına** ve **gelişim görevlerine** odaklanır.
- Öğrencilere çeşitli **yaşam becerileri** (kendini tanıma ve kabul etme, etkili iletişim, sorumluluk, verimli ders çalışma, karar verme/problem çözme, amaç belirleme, kariyer planlama vb.) kazandırmaya odaklanır.

3. Konsültasyon /Müşavirlik

- Konsültasyon psikolojik danışmanın öğretmenler, ebeveynler, yöneticiler ve ilgili diğer kişilerle, öğrencilerin özel durumları üzerinde çalışmasına olanak veren bir müdahale biçimidir.
- Konsültasyon gelişimsel rehberliğin önemli bir parçasıdır.
- Dolaylı bir müdahaledir.
- Konsültasyon “bireysel” ve “grupla” yapılabilir.
- Ör. Anne-baba eğitimleri

4. Koordinasyon Müdahalesi

ASCA'ya göre koordinasyon, psikolojik danışmanın okul rehberlik ve psikolojik danışma programını organize etme, yönetme ve değerlendirme sürecindeki liderliğidir.

Koordinasyon müdahalesi, çeşitli dolaylı servisleri yönetme sürecidir.

Dolaylı bir müdahaledir.

Hem psikolojik danışman hem de okul yöneticileri bu müdahaleden sorumludur.

5. Akran Yardımcılığı Müdahalesi

- Myrick (1997)'e göre akran yardımcılığı, bir öğrencinin yardım becerilerini kullanarak diğer öğrencilere -bazen de yetişkinlere- yardımcı olmasıdır.
- Akran yardımcısı, almış oldukları akran yardımcılığı eğitimi aracılığıyla kendi yaşlılarına ya da kendilerinden küçüklere yardım etmek için kişilerarası iletişim becerisi eğitimi almış profesyonel olmayan kişilerdir.
- Önleyici rehberlikte «en önemli» müdahaledir.

- Myrick (1997)'e göre akran yardımcılarının dört temel rolü şunlardır:
 1. **Özel asistan:** Özel asistanlar psikolojik danışmanlara ve öğretmenlere çeşitli işlerde (ofiste çalışma, materyal toplama, projeleri kontrol etme, duyuru bültenlerini hazırlama vb.) yardımcı olurlar.
 2. **Özel öğretmen:** Akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin düşük olanlara yardımcı olmasıdır. Özel öğretmen programlarında öğrencilere arkadaşlarının derslerinde nasıl yardımcı olacakları öğretilir.
 3. **Özel arkadaş:** Bu rol için seçilen öğrenciler eğitimden geçirilerek akran yardımcısı olurlar.
 4. **Küçük grup lideri:** Kalabalık sınıflarda sınıf rehberliğinin yapılması zordur. Yetiştirilen küçük grup liderleri sayesinde kalabalık sınıflar bölünerek daha etkili bir ortam yaratılır.

■ Akranların gücünden yaralanmayı amaçlayan akran yardımcılığı uygulamalarının, okullarda çok değişik örneklerini görmek mümkündür:

Akademik başarısı düşük ya da öğrenme güçlüğü olan öğrencilere akranları tarafından verilen **akran öğreticiliği**,
aids gibi bazı özel konularda diğer öğrencilerin bilinçlenmesini amaçlayan **akran eğiticiliği**,
sorunları olan ve kendi yaşlılarından biriyle bu sorununu paylaşmayı tercih edenlerle gerçekleştirilen birebir görüşmeleri tanımlayan **akran danışmanlığı**,
büyük sınıfların küçük sınıflara ya da eski öğrencilerin yeni gelen öğrencilere isleyiş ve temel bilgiler konusunda destekledikleri **akran yol göstericiliği**,
yurtlarda öğrencilerin ihtiyacı olan bilgileri alması ve gerekli bağlantıları kurması için **konaklama-yurt danışmanlığı**
yalnız ve dışlanmış öğrencilere destek vermek ve arkadaşlık becerilerini geliştirmesine yardım etmeyi amaçlayan **özel arkadaşlık**
çeşitli projelerde okul psikolojik danışmanına yardım etmeyi amaçlayan **danışman yardımcılığı**
okul ortamındaki basit çatışma durumlarında arabuluculuk yapan ve sorunun yapıcı yollarla çözülmesini sağlayan **akran arabuluculuğu** gibi bir çok seçenek bulunmaktadır.

TEŐEKKÜRLER

Kaynak:

Nazlı, S. (2018).
Kapsamlı Gelişimsel
Rehberlik Programı.
7. Baskı, Ankara: Anı
Yay.

Nazlı, S. (2014).
Akademide Yaşam
Becerileri Eğitimi.
Ankara: Anı Yay.